

Turismiarenduskeskuse tegevused ja väljakutsed

Margus Sameli
turismiarenduskeskuse direktor

visit estonia

EASi turismiarenduskeskus
2019–2024

visit
estonia

Margus Sameli, EASi turismiarenduskeskus, direktor
20.02.2020

2019

turismiekspordi kasv

soomlased

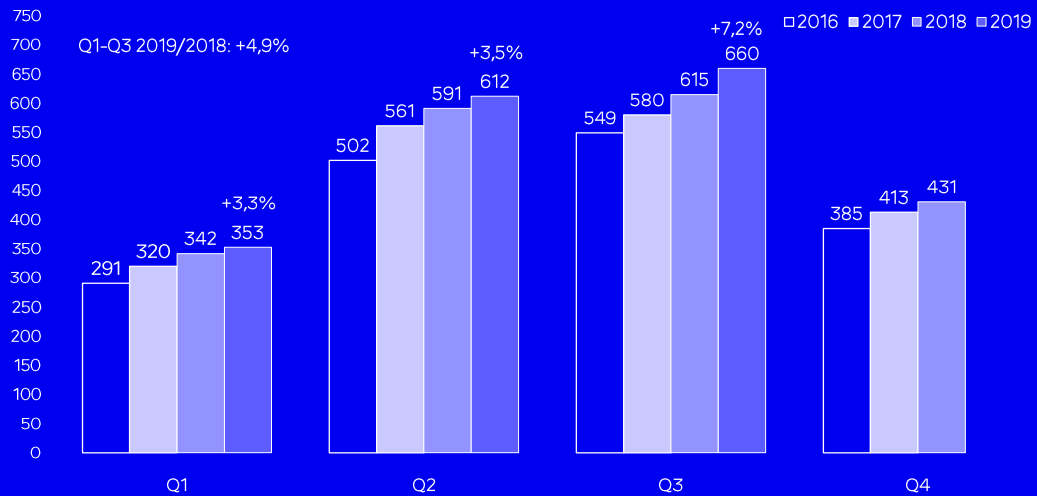
ettevalmistused uueks eelarveperioodiks

2019. a olulisemad teemad

2019. a nn igapäevased tegevused
<https://vimeo.com/390451118>

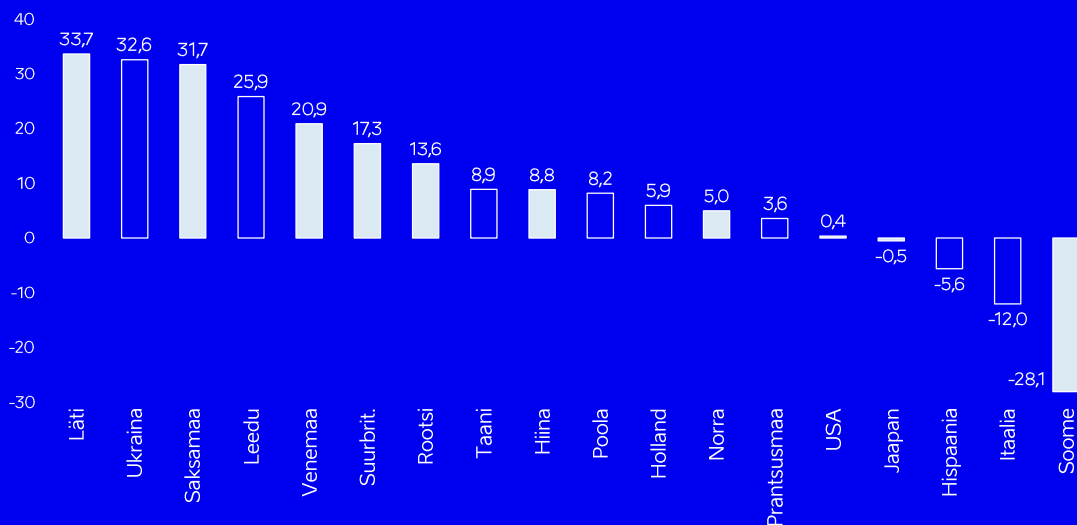
turismiteenuste eksport 2016–2019 (mln eurot)

Allikas: Eesti Pank. % näitab muutust võrreldes eelmise aasta sama perioodiga.

2018. a oli turismiteenuste ekspordi kasv 5,6%. 2019. a kolme kvartaliga on kasv 4,9%, kuid nagu slaidiltki näha, on hüpe kolmandas kvartalis märkimisväärne. Hetke info alusel jätkub positiivne trend ka neljandas kvartalis, seega ilmselt tuleb aastane kogukasv suurem kui eelmisel aastal. Kuigi turismiteenustega läheb meil vägagi kenasti, siis kogu aeg taustal olevat eesmärki – kasvatada madalhooaja ehk talve osakaalu pole me suutnud saavutada.

välituristide ööbimiste muutus, 2019/2018 (tuh.)

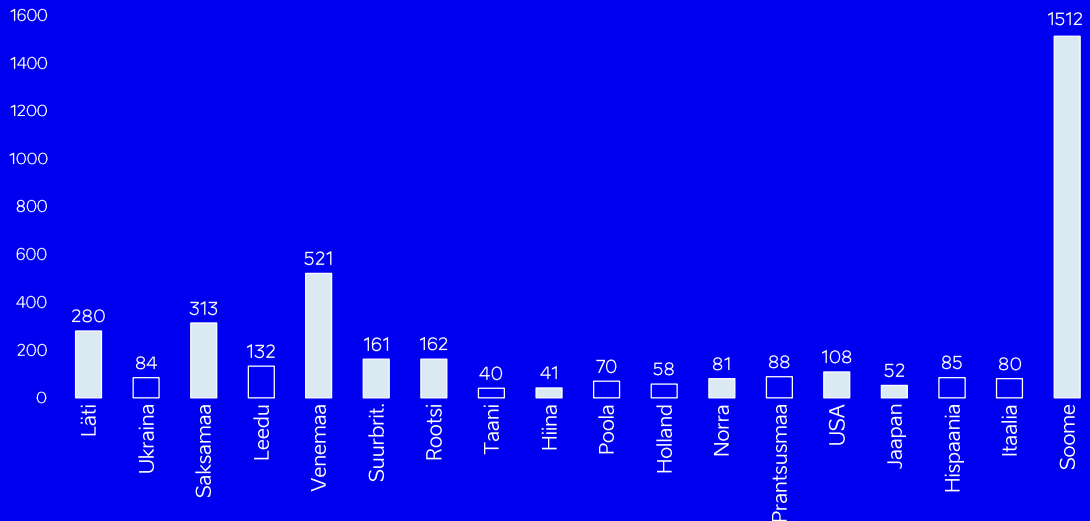

Allikas: Statistikaamet. Arv näitab muutust võrreldes eelmise aastaga absoluutarvudes.

2019. a kuulutasime nõ kuumadeks riikideks Soome, Venemaa, Saksamaa ja UK. Soome suunal läks käima kõiki osapooli kaasav ümarlaua formaat, kaks inimest EASi poolt hakkasid Soome suunal süsteemselt tööle ning tehti palju tegevusi ja arendusi. Ööbimiste numbrid läksid positiivseks pärast juunit, ometigi jäi kogu aasta lõikes 1,8% miinusesse. Samas 2018. a oli miinus suisa 9% ja aasta lõpukuudel langesid soomlaste ööd kahekohaliste protsentidena. Oluline on, et turistide, ehk majutujate arv langes 2019. a 3,6% - seega ööbiti pikemalt, mis kinnitab, et kasvu põhjuseks ei saa olla kitsalt ostuturism. Soomlaste ööde kogumaht jäi 2019. a miinusesse 28 000 ööga, 2018. a oli sama number -155 000. Ehk siis julgeks öelda, et Soome suunal oleme teinud head tööd, sama ka teiste riikidega.

*Jaapan – Jaapani keisri ametisse astumisega kaasnenud vabade päevade mõju, mis võimaldas pikemaid Lõuna-Euroopa reise; Itaalia – sõjaväelise rotatsioon; Hispaania – 2018 klubide mängu mõju.

välituristide ööbimiste arv, 2019 (tuh.)

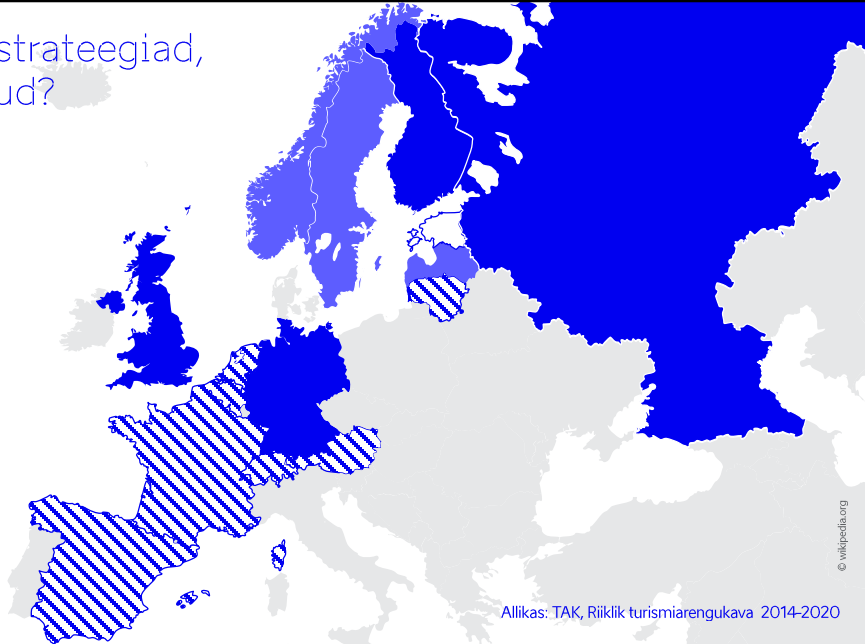

Allikas: Statistikaamet. Riigid on järjestatud ööbimiste arvu muutuse järgi 2019/18: suurim ööbimiste arvu kasv oli Lätist, suurim ööbimiste arvu langus oli Soomest.

sihtturgude strateegiad, uued sihtturud?

KAUGTURUD:

Jaapan
Hiina
USA

© wikipedia.org

Allikas: TAK, Riiklik turismiarenduskava 2014-2020

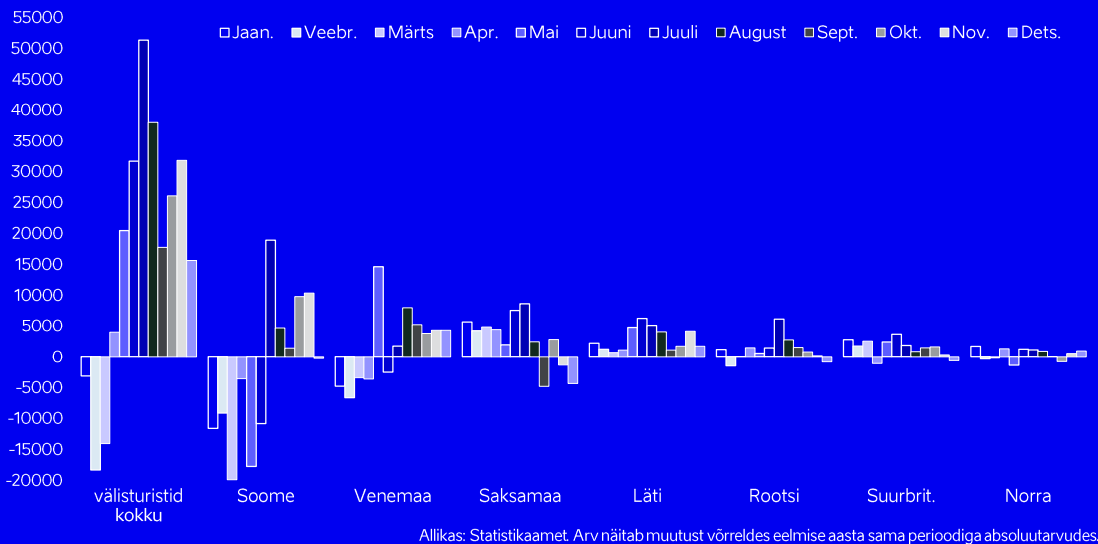
sihtturud – prognoos 2,6 miljardit eurot aastaks 2023

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Kasv 2023/17 (% ja mln)	Kasv aastas	
Soome	575	565	573	575	575	575	575	0%	100	3,4%
Venemaa	172	163	173	163	163	163	163	0%	65	3,4%
Saksamaa	93	104	103	103	103	103	103	0%	47	11%
USA	80	90	79	79	79	79	79	0%	28	15%
Rootsi	63	66	64	64	64	64	64	0%	9	3%
Läti	64	68	72	72	72	72	72	0%	36	8%
Suurbrit.	43	45	40	40	40	40	40	0%	12	6,4%
Hispaania	30	29	32	32	32	32	32	0%	13	8%
Poola	27	31	33	33	33	33	33	0%	17	8%
Norra	23	21	20	20	20	20	20	0%	-0,4	2%
Jaapan	21	22	25	25	25	25	25	0%	11	25%
Prantsusmaa	22	24	26	26	26	26	26	0%	13	8%
Itaalia	21	23	25	25	25	25	25	0%	12	8%
Leedu	19	21	22	22	22	22	22	0%	12	8%
Holland	15	16	16	16	16	16	16	0%	6	10%
Hiina	14	15	16	16	16	16	16	0%	16	20%
muud	182	210	235	253	274	296	319	54%	112	8%

Allikas: 2017. ja 2018.a andmed Eesti Pank, prognoos EAS. Prognoos näitab ainult reisiteenuste eksporti ehk välisresidentide kulutusi Eestis. Eelduseks on, et reisijateveo eksport kasvab perioodil 2017-2023 keskmiselt 7% aastas.

2017. ja 2018. a andmed Eesti Pangalt, seisuga sept. 2019

välituristide ööbimiste arvu muutus, 2019/2018 7 SR

Välituristide ööbimised – kõikidelt turgudelt kokku aastaga 4,4 mln (+4,8%). Vastavalt Soome 1,5 mln (-1,8%), Venemaa 0,52 mln (+4%), Saksamaa 0,31 mln (+11%), Läti 0,28 mln (+14%), UK 0,16 mln (+12%).

Juulis ületas ööbimiste arv esimest korda 1 mio piiri.

Norrast suurem on Prantsusmaa, Hispaania, Ukraina, USA, Leedu ööbimiste arv.

Soome turistide ööbimised on aasta kokkuvõttes kõige rohkem vähenenud Tallinnas (-14 000 ehk -1,6%) ning Saare mk (-6400 ehk -13%), Pärnu mk (-4500 ehk 1%), Harju mk (-4200 ehk -7%) ja Lääne mk (-2400 ehk -5%). Kasvasid aga Soome ööbimised Tartu mk (4200 võrra ehk 5%) ja Viljandi mk (1200 võrra ehk 25%). Juulis oli Soome aga absoluutarvudes suurimat kasvu näidanud sihtturg. Tallinnas lisandus nende ööbimisi juulis 15 300 võrra, Tartus 2250 võrra ja Pärnus 1359 võrra. Tallinnas majutatud Soome turistide arv kasvas juulis 4% ja nende ööbimiste arv 13%, seega lisandus pikemalt viibivaid turiste. Seetõttu on keeruline seda tõusu siduda nn hinnatundlike alkoholituristidega. Soome turgu mõjutanud tegurid hõlmavad uusi hotellikohti, vaatamisväärsusi, üritusi ja laevaühendust:

- Kuna Tallinnas viibiti pikemalt kui varem, mõjutab kasvu osaliselt ilmselt laulupidu. Osalt võisid ka Metallica kontserdil käinud soomlased ööbida Tallinnas, kuna Tartus

polnud piisavalt kohti.

- Juuni lõpust pani Eckerö Line käima Vuosaari-Muuga liinil laeva, mida saab kasutada nii kauba kui ka reisijate veoks (sõiduautoga reisijad) ja mis ilmselt suurendas mõnel määral autoga reisivat segmenti;
- Uute või renoveeritud hotellide lisandumine: 1. juunil avas ukсед Tallinna esimene rahvusvaheline economy hotell ibis Tallinn Center (190 tuba); lisaks lõppes kevadel osaline remont Tallink Spa & Conference hotellis (lisandus 25 uut tuba), Kalev Spas (veekeskus) ja Park Inn by Radisson Meriton Conference & Spa hotellis (uued superior toad).
- Juuni teises pooles avati Tallinnas rahvusvaheline fotokunstikeskus Fotografiska.

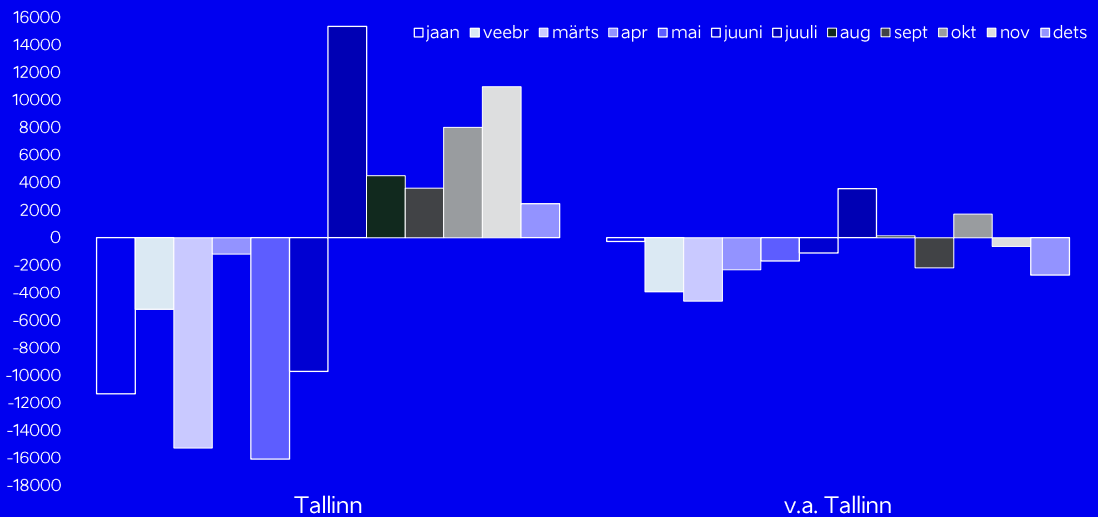
Maikuine Vene ööbimiste 43% kasv on tõlgendatav riigipühade ja nädalavahetuse positiivse kokkusattumisega (koos 1.maiga 5 järjestikust vaba päeva ja koos 9.maiga 4 järjestikust vaba päeva). Samamoodi oli maikuus suur venelaste ööbimiste kasv Soomes (+74%), Rootsis (+39%), Lätis (+38%) ja Leedus (+41%). Soomes oli kuni augustini kõigil kuudel Vene ööbimiste trend sarnane nagu Eestis (langus jaan.-apr ja juunis, hüppeline kasv mais ja väiksem kasv juulis ja augustis). Aasta lõpukuudel aga Soomes venelaste ööbimiste arv veidi vähenes, mistõttu aasta kokkuvõttes vähenes seal Vene turistide ööbimiste arv 1,5%.

Saksa, Läti ja Suurbritannia näitavad stabiilset kasvu, üllatav oli üle pika aja Rootsi kasv. Lätist Tartus juulis kasv 61%, ilmselt seotud Metallica kontserdiga. Saksamaalt kasv Tallinnas, maakondadest näitasid suuremat kasvu Tartu, Ida-Viru, Harju ja Saare mk. See näitab, et Saksamaalt on lisandunud pikemaid ringreise, mille jooksul käiakse ka Eesti regioonides (ilmselt nii reisikorraldajate kaudu kui ka omal käel reisijad). NB! Saksamaalt oli sept-dets2018 NATO rotatsioon, seetõttu 2019 samal perioodil oli nende ööbimiste langus.

Rootsi turistide ööbimisi lisandus kõige rohkem Tallinnas, kuid mõnevõrra kasvas ka reisimine regioonidesse: Tartusse, Pärnusse, Läänemaale ja Ida-Virumaale.

Võrdluseks: põhiturgude ööbimised Soomes: mitmed turud, mis Eestis kasvasid (Venemaa, Rootsi, Norra, Suurbrit.), vähenesid Soomes veidi. Samas kasvas Soomes nagu Eestiski Saksa turistide ööbimiste arv (+5%; võrdluseks Eestis +11%) ning Hiina ööbimiste arv (+15%; võrdluseks Eestis +27%).

Soome turistide ööbimiste muutus 2019/2018

Allikas: Statistikaamet. Arv näitab muutust võrreldes eelmise aasta sama perioodiga absoluutarvudes.

Arusaadavalt on soomlaste numbrit eelkõige mõjutanud Tallinn, nii langust kui juulist alates tõusu.

Tallinnas lisandus uusi või renoveeritud hotelle, nt 1. juunil avati ibis Tallinn Center (190 tuba), kevadel lõppes osaline remont Tallink Spa & Conference hotellis (lisandus 25 uut tuba), Kalev spaas taasavati veekekus ja uuendused toimusid Park Inn by Radisson Meriton Conference & Spa hotellis.

Juunis avati rahvusvaheline fotokunstikeskus Fotografiska (soomlaste hulgas väga hinnatud), oktoobris PROTO. Juulis mõjutasid laulupidu ja Metallica kontsert.

Aasta kokkuvõttes vähenes soomlaste ööbimiste arv Tallinnas 13 961 võrra ja väljaspool Tallinna 14 112 võrra.

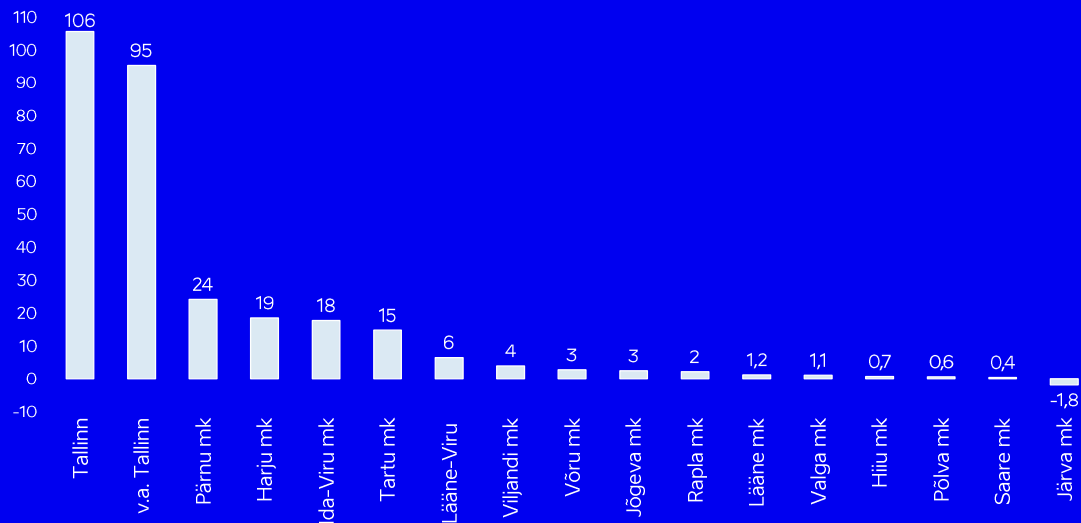

Tallinnan Satama, Tallink, Eckerö Line, Viking Line, Finnair, Viron matkailuyrittäjien liitto, Viron kylpyläliitto, Viron hotelli- ja ravintola-alan liitto, Viron konferenssitoimisto, Visit Tallinna ja Visit Estonia

Soome ümarlaud kevad 2019 ja jõulud 2019

välituristide ööbimiste muutus, 2019/2018 (tuh.)

Allikas: Statistikaamet. Arv näitab muutust absoluutarvudes võrreldes eelmise aastaga.

Sellelt slaidilt on näha pealinn ja muu Eesti ööbimiste muutus – muu Eesti on kasvanud peaaegu sama palju kui Tallinn, ehk siis meie eesmärk ongi lisaks Tallinnale tutvustada Eesti eri piirkondi. Rõhutan, mitte Tallinna asemel, vaid lisaks Tallinnale. Tallinn on meie tuntuim maamärk eriti esmakülastajale. Samas on Eesti eri piirkondade arendamine ja tutvustamine eriti oluline korduvkülastuse kontekstis, mida teevad meie naaberriikide turistid, kelle hulgas domineerivad soomlased.

*Arvuliselt kõige rohkem kasvanud sihtturud:

Tallinnas: Ukraina, Saksamaa, Suurbrit., Läti, Rootsi

Pärnus: Läti, Venemaa, Ukraina, Rootsi

Ida-Virus: Venemaa, Saksamaa, Läti, Suurbrit.

Tallinnas ja Pärnus mõjutasid kasvu uued hotellid (ibis, Wasa Resort)

Uut perioodi ette valmistades tegime algatusi põhistatuse parandamiseks – lihtsas keeles uuringud ja analüüsid turismi majandusmõju kohta. Tuntuim initsiatiiv selles vallas on majutusandmete e registreerimise protsessi taaskäivitamine. Liikusime jõudsalt edasi nutikuse teemadega – pilt Tartu Metallica kontserdilt, millesse Tartu turismiprofid väga palju panustasid. Suurüritused on üks mõjusamaid viise lähinaabrite külastuste motiveerimiseks, väljakutse ei ole mitte ainult meeldejäava ürituse korraldamine, vaid ka erinevate osapoolte heaolu tagamine ning kohalikule kogukonnale turismitulu toomine. Metallica käigus koguti tohtul hulgal erinevaid andmeid – EAS aitas neid analüüsida eesmärgiga luua erinevate suurürituste vastuvõtuks vajalik prototüüp.

Kolmandaks käivitati dialoog sihtkoha juhtimise mudeli välja töötamiseks – peeti dialoogi kõikjal kõikvõimalike osapooltega.

Kõigele sellele lisaks tehti algust kolme strateegilise teemavaldkonna – toit, autentne kultuur ja loodus sisustamisega.

2020

turismiinfosüsteem

sihtkohtade arendus

turismiprogramm 2021 - 2024

2020. a jätkame suuremahulist turismiinfosüsteemi arendamist – visitestonia.com/puhkaeestis.ee on oluline abivahend ettevõtetele oma info jagamiseks, aga sellel on oluline roll ka sisendi andmisel reisikorraldajatele ja platvormidele, samuti piirkondade tootearenduseks vajalike külastusandmete ja külastajate tagasiside koondamisel.

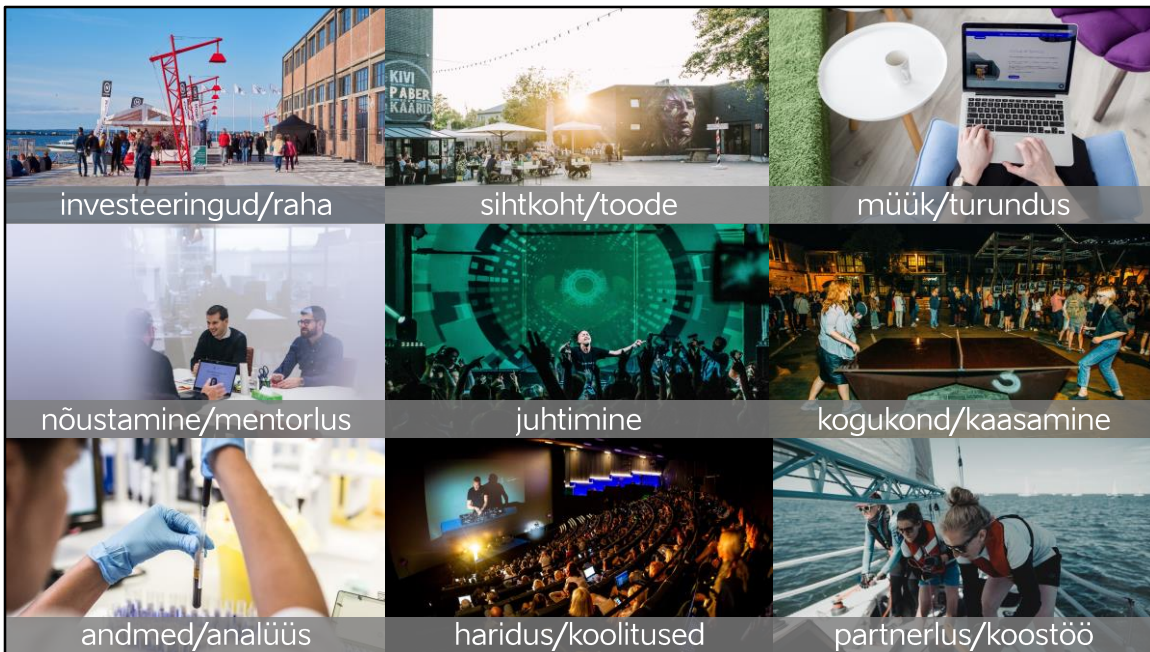
Samuti on tegevuste ja eelarve prioriteet sihtkohtade strateegiline juhtimine ja arendus, kuna eristuvad ja omanäolised sihtkohad on Eesti turismi edu eelduseks.

2020. a kevadel läheb lukku 2021–24 turismiprogramm koos rakenduskavaga. Perspektiivis muutub nii EU rahade maht kui otstarve. Tervikmahud vähenevad, samas vahendeid suunatakse rohkem digilahendustesse ja n-ö alt üles kohapealseteks arendusteks. EASi roll on olla selles võimaldajaks ehk me püüame koondada andmeid, pakkuda strateegilist tuge jms.

Jackson Pollock - <https://hipwallpaper.com/view/ThirWE>

Fraktaalsus tähendab seda, et vaata kui kaugelt tahad, tihedus on sama. Fraktaalsus allub matemaatilistele analüüsidele. Kuigi tundub, et tegemist on kaosega, siis tänu matemaatilisele loogikale on võimalik selgeks teha, milline on originaal ja milline võltsing. Turismiinfosüsteemi ja suurandmete peamine eesmärk on sisend tootearendusse, mitte pelgalt turismistatistika. Seega peavad andmed võimaldama palju mitmekihilisemat vaadet ja paremat segmenteerimist kui täna.

investeeringud/raha

sihtkoht/toode

müük/turundus

nõustamine/mentorlus

juhtimine

kogukond/kaasamine

andmed/analüüs

haridus/koolitused

partnerlus/koostöö

2021-2024

jätksuutlik elu kogu Eestis,
mille üle kohalikud on uhked
ja mida välismaalased hindavad

Kokkuvõtvalt 2021-2024 turismiprogrammi läbivaks mõtteks on:

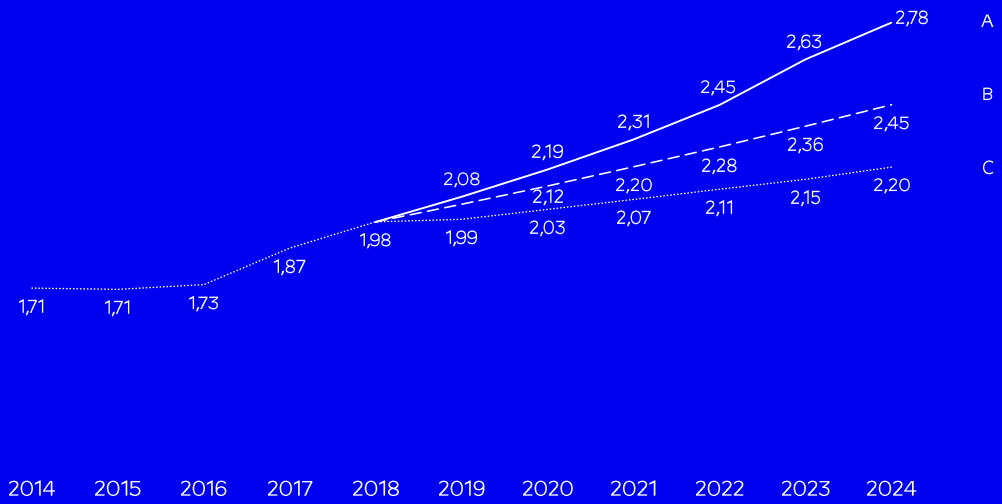
Eesti turismi VÄLJAKUTSED:

- TAKi ja maakondade strateegiate vahel sünergia loomine
 - Vajadus riiklikult koordineeritud tegevuskavade järgi piirkondade tasandil – MICE ja puhketurism
- Puuduvad piirkondlikud turismi juhtimise organisatsioonid (DMO)
 - Vajadus piirkondliku partneri järele (MAKid, KOVid, MAROd?), võimaldades investeeringute juhtimist ja omatulu teenimist
- Kolm peamisest teemavaldkonda: toit, autentne kultuur ja loodus
 - esimene vajab ministeeriumite vahelist koostööd – ökosüsteem kaardistatud, klaster loomisel
 - teine vajab KuMiga strateegilisi kokkuleppeid – töö ökosüsteemi kaardistamiseks; partnerid määratlemata; lugude leidmine; väliskülastajale sobivate pakumiste määratlemine
 - kolmas vajab valdkonna ülesehitamist ja kokkuleppeid KKM ja RMKga, huvitatud osapooled puuduvad või pole koostööle orienteeritud

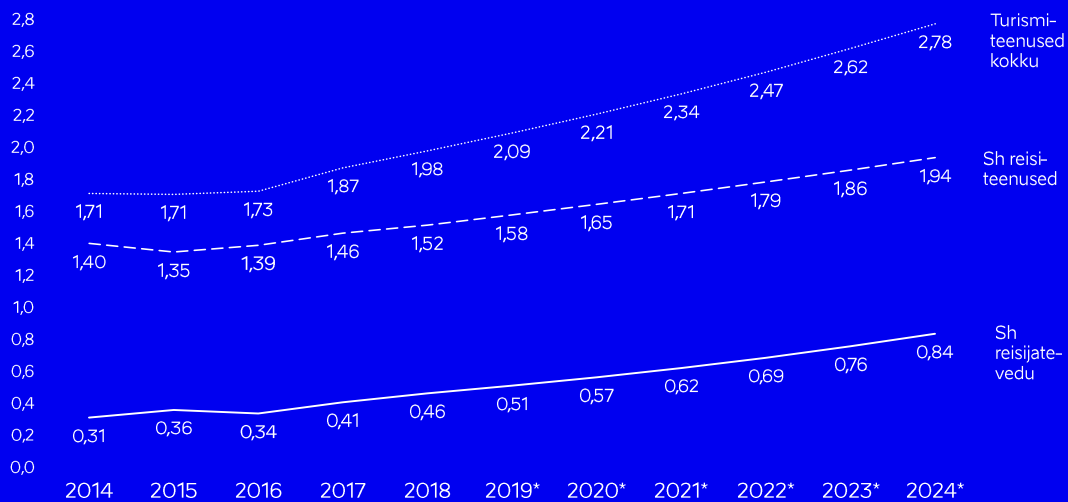
Eesti turismi VÄLJAKUTSED:

- Andmed ei toeta strateegiliste eesmärkide mõõtmist
 - majutusstatistika; turismisektori lisandväärtus; elamusturism; EMTAK, sotsiaalmajanduslik mõju piirkonnale; äriturism jt teemad; sihtriikide sisendid (TAKi välisesinduste puudulikkus)
- Transpordiühendused – rahvusvahelised ja riigisisesed
 - lennuliinid; keskkonnasõbralik transport; Tallinna-Peterburi-Helsingi potentsiaal (MKM, VM, SM) broneerimissüsteemid/APId.
- Äriühendused / mudelid / teadus ja arendus
 - API lahendused; avaandmed/RTE (MKM); andmete/objektide kvaliteet; erinevad keeled; giidindus (HTM); autentsus, sisu (KuM); riigihanked (RM)
- Haridus/täiendõpe ja tööjõud (erinevad ministeeriumid)

turismiteenuste ekspordi prognoos 2019–2024 (mld eurot)

turismiteenuste ekspordi prognoos 2019–2024 (mld eurot)

Allikas: EASI BI üksus. Eelduseks on reisi-teenuste kasv keskmiselt 4,1-4,2% aastas ja reisijateveo kasv keskmiselt 10,4% aastas. Reisijate vedu = välisresidentide maksed Eesti transpordifirmadele, meretransport 58,1%, õhutransport 37,2%, maanteetransport 4,5%

2021 – 2024 eeldused

- turismiteenuste ekspordi kasv – 30%
- SF raha väheneb märkimisväärselt ja/või muutub otstarve
 - nutikam Eesti – teaduspotsentiaal, innovaatus, tehnoloogiad
 - inimestele lähedasem Eesti – regionaalne ettevõtetus, investeeringud
- meetmete staatus lahtine – võimalik muutmise ja/või kompenseerimise vajadus
- vajame RE vahendeid äriturismi, sihtkohtade (sh erinevad teemavaldkonnad) ja eriti tootearenduseks
- vajame RE vahendeid või lahendusi uue perioodi SF vahendite kasutamiseks teisenevate BtoC ja BtoB lahenduste tarbeks – platvormid, ostule lähemale jne

2021–2024 eeldused

- TAKi organisatsioon ei laiene — sisemine arendus, samas oluliselt suurem koostöö majaväliste organisatsioonidega — eriala ja teemavaldkond, DMOd ...
- jõuline turismiinfosüsteemi arendus:
 - kui keskne platvorm ja „aken“ seotud erinevate moodulitega — majutusandmete e-registreerimise, objektide haldus, kalendrid, analüütika, CRM, e-akadeemia, tõlge, administreerimine, ... liidestused erinevate väliste tarkvara lahendustega
 - puhkaeestis.ee ja visitestonia.com, inspireerija, planeerija...; oluline abivahend ettevõtetele oma toodete ja teenuste pakendamiseks ja jagamiseks erinevatele reisikorraldajatele, platvormidele...;
 - sisend terviklikuks sihtkohtade arendamiseks — sihtriigid/segmendid, küllastajatekond, tootearendus, tagasiside, turundus ...

Tänu kuulamast!

Sven Zack